

สารบัญ

บทที่ 1 ศสช. ฐานสำคัญของระบบสาธารณสุขไทย	8
- ระบบสุขภาพของประเทศไทยในปัจจุบัน	8
- ความสำคัญของ ศสช. ต่อระบบบริการสาธารณสุข	16
- การจัดระบบของ ศสช.	17
- คำนิยาม ศสช. (PCU)	18
บทที่ 2 การพัฒนาศูนย์สุขภาพชุมชนสู่คุณภาพมาตรฐานบริการ	24
- องค์ประกอบกิจกรรม มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน หรือ HCA (Health Care Accreditation)	26
- แนวทางการดำเนินการประเมินและรับรองมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน (HCA)	28
บทที่ 3 การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาศูนย์สุขภาพชุมชน	31
- การจัดระบบบริหารจัดการใน ศสช.	31
บทที่ 4 การดำเนินงานเวชปฏิบัติครอบครัวในระบบบริการปฐมภูมิ	44
- ระบบบริการสุขภาพที่พึงประสงค์	45
- แนวคิดงานเวชปฏิบัติครอบครัว	46
- ระบบบริการปฐมภูมิ	47
- ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ	48
- มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน	51
บทที่ 5 แนวปฏิบัติบริการสุขภาพสำหรับศูนย์สุขภาพชุมชนแบบบูรณาการ	54
- ทบทวนแนวคิดที่สำคัญของหน่วยบริการปฐมภูมิ และคุณลักษณะของงานเวชปฏิบัติครอบครัว	54
- กระบวนการจัดการเพื่อจัดระบบบริการปฐมภูมิในศูนย์สุขภาพชุมชน	55
- ตัวอย่างการดำเนินงานแบบบูรณาการรายโรค	56
บทที่ 6 การปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาลของศูนย์สุขภาพชุมชน	68
- การแบ่งประเภทโรคและยา	68
- การจำแนกผู้รับบริการ/ผู้ป่วย	70
- แนวทางการรักษาพยาบาล (CPG)	71
- การจัดทำ CPG อย่างสมบูรณ์แบบ	72
- หลักการจัดทำ CPG อย่างง่าย	75
- การส่งต่อของ ศสช.	77
บทที่ 7 การให้บริการทันตกรรมของศูนย์สุขภาพชุมชน	81
- การดำเนินงานทันตสาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน	82
บทที่ 8 การให้บริการชันสูตรของศูนย์สุขภาพชุมชน	85
- มาตรฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา	86
บทที่ 9 การบริการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกของศูนย์สุขภาพชุมชน	91
- การดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย	92

- แนวทางการสร้างเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย	92
---	----

บทที่ 10 การดูแลด้านกาย จิต สังคม และการให้คำปรึกษาของ ศสช. 96

ส่วนที่ 1 การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม	96
- การดูแลโดยให้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง	97
- การดูแลครอบครัว	100
ส่วนที่ 2 การดูแลด้านจิตสังคมตามกระบวนการหลัก	105
- ขั้นตอนการให้บริการทางจิตวิทยาสังคมหรือการให้คำปรึกษา	106
- การดูแลด้านจิตสังคมตามกระบวนการหลักทักษะการสื่อสารที่จำเป็นในการให้บริการ	106
ส่วนที่ 3 กระบวนการให้คำปรึกษารายกลุ่ม	115

บทที่ 11 การปฏิบัติงานด้านส่งเสริมสุขภาพของศูนย์สุขภาพชุมชน 120

- กลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพ	120
- กิจกรรมหลักในการส่งเสริมสุขภาพ	121
- กระบวนการส่งเสริมสุขภาพในศูนย์สุขภาพชุมชน	121
- กระบวนการส่งเสริมสุขภาพนอกศูนย์สุขภาพชุมชน	122
- การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สำหรับเด็กแรกเกิด -5 ปี	123

บทที่ 12 การปฏิบัติงานชุมชนของศูนย์สุขภาพชุมชน 126

- ทำไมต้องปฏิบัติงานที่ชุมชน	126
- INHOMESSS	130
- การดำเนินงาน ศสช. ที่จะให้ผ่าน HCA	131

บทที่ 13 นวัตกรรมงานสุขภาพเชิงรุกจังหวัดนครราชสีมา 133

ภายใต้โครงการหมู่บ้านสุขภาพดีถ้วนหน้าอย่างยั่งยืน

- ก. ความหมายสุขภาพดีถ้วนหน้าอย่างยั่งยืน (สดถย.)	133
- ข. ตัวชี้วัด	134
- ค. การประกาศหมู่บ้านสุขภาพดีถ้วนหน้า	138
- ง. การดำเนินงาน สดถย.	138
- จ. 4 สหทัยใน 3 ประสาน (จตุรมิตรในไตรภาคี)	138
- ฉ. สดถย.เปรียบเหมือน ISO สร้างสุขภาพในชุมชน	139
- ช. การรับประกันความยั่งยืนสดถย.	140
- ซ. วงจรสดถย. เกลียวส่ว่านแห่งการเรียนรู้	143

บทที่ 14 Family Folder, Community Folder, Personal Record 146

เครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพบริการ ศสช.

- หลักการและแนวคิด	147
- Family Folder, Community Folder และ Personal Record	151
เครื่องมือการพัฒนาคุณภาพบริการ ศสช.	
- แฟ้มครอบครัว (Family Folder) : เครื่องมือในการดูแลครอบครัว	153
- บันทึกสุขภาพรายบุคคล (Personal Record)	156
- วิธีการใช้แฟ้มครอบครัว (Family Folder) และบันทึกสุขภาพรายบุคคล (Personal Folder)	157

- แฟ้มชุมชน (Community Folder)	165
--------------------------------	-----

บทที่ 15 การบูรณาการการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนานวัตกรรมและการวิจัย ของ ศสช. 168

- หลักการและแนวคิดการพัฒนาคุณภาพ	169
- กระบวนการพัฒนาคุณภาพ ศสช.	170
- เป้าหมายการพัฒนา ศสช.	170
- แนวคิดและแนวทางการพัฒนา ศสช.	171
- การพัฒนาคุณภาพ ศสช.	172
- การบูรณาการ การพัฒนาคุณภาพการวิจัย และการพัฒนานวัตกรรม	177

บทที่ 16 การวิเคราะห์ต้นทุนศูนย์สุขภาพชุมชน 179

- บทบาทหน้าที่ของศูนย์สุขภาพชุมชน	180
- ประโยชน์การวิเคราะห์ต้นทุนของศูนย์สุขภาพชุมชน	180

บทที่ 17 แนวทางการบริหารเวชภัณฑ์ในศูนย์สุขภาพชุมชน 188

- การจัดทำแผนการเบิกเวชภัณฑ์ประจำปี	189
- ระบบการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์	191
- การบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารเวชภัณฑ์ รม. 1 กอ1 การเขียนใบสั่งยา	193
- ระบบการจัดเก็บรักษา การเฝ้าระวังยาเสื่อมสภาพ ยาหมดอายุ (Expiry drug), ยาค้างคลัง (Dead stock), ยาที่มีปริมาณมากเกินจำเป็น (Over stock)	193
- ระบบควบคุมเวชภัณฑ์ที่ต้องควบคุมอุณหภูมิ (ยาแช่เย็น)	194
- แนวทางปฏิบัติการให้บริการเภสัชกรรมในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานีอนามัย	194
- หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเลือกผู้ขายเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำด้านยา (Drug Counselling)	195

บทที่ 18 การวางแผนและดำเนินกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชนอย่างมีส่วนร่วม 197

- แนวทางการวางแผนงาน โครงการ และการดำเนินกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชนอย่างมีส่วนร่วม	198
---	-----

บทที่ 19 การบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ 205

- ความหมายและกระบวนการหลัก	206
- กระบวนการหลักในการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ภาครัฐ	206
- การวางแผนยุทธศาสตร์	207
- การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ	209
- การประเมินผล	212
- ประโยชน์ของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์	213
- แนวทางการพัฒนาตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับตัวชี้วัด RBM	214